

PROTOKOLL FRA HOVEDSTYREMØTE 16. AUGUST 2017**Til stede:**

Hovedstyret:	Øystein Olsen, Jon Nicolaisen, Egil Matsen, Hilde Myrberg, Kjetil Storesletten, Karen Helene Ulltveit-Moe, Kathryn M. Baker og Steinar Juel
Varamedlemmer:	Arne Hyttnes og Kristine Landmark
Fra de ansatte:	Mona H. Sørensen (sak 142-146 og 155-158)
Forfall:	Nina Larsson Midthjell
Tilsynssekretariatet:	Jan Frode Jakobsen (sak 142-153 og 156-158)
Deloitte:	Henrik Woxholt (sak 147-149 og 156)

Administrasjonen: Yngve Slyngstad (142-154), Trond Grande (142-156), Stephen Hirsch (144), Hege Gjerde (142-143, 148-149, 155-156), Karsten Kallevig (145-152), Ivar Eriksen (145-147), Jan Thomsen (146), Lars Dahl (147), Dag Huse (148-153, 160), Ole Christian Bech-Moen (150-152), Lise Lindbäck (150-152), Merethe Riddervold (142-144, 148-153, 155-156), Ørjan Agdesteen (156-160), Jane Haugland (156-157), Olav Bø (157-160), Simen Berg Lutnæs (157-158), Torkel Fagerli (158), Morten Tveraaen Øfsti (158), Ida Wolden Bache (159), Per Espen Lilleås (159), Ingrid Solberg (159), Roger Rake (160), Torbjørn Hægeland (161), Peder Østbye (161), Mads Kristensen (142-153, 155-158, 160), Birger Vikøren (150-154), Runar Malkenes (142-157, 161-163), Bjarne Gulbrandsen (142-163), Sigrid Igland (142-153, 155-163)

Til orientering var utsendt sammen med saksdokumentene:

- Program hovedstyreseminar 15. august 2017
- GPF Performance and Risk – June 2017
Rapport av 20. juli 2017 fra NBIM
- Forslag til endringer i mandatet for Statens pensjonsfond utland
Brev til Finansdepartementet av 23. juni 2017
- Endringer i mandatet for Statens pensjonsfond utland
Brev fra Finansdepartementet av 29. juni 2017
- Statens pensjonsfond utland – Investeringsmandat til leder av NBIM
Brev fra Finansdepartementet av 30. juni 2017
- Investeringsmandatet til leder av Norges Bank Investment Management
Brev til Finansdepartementet av 27. juli 2017
- Referat fra møter i Real Estate Investment Board (REIB) 30. mai og 29. juni 2017
- Protokoller fra møter i Kompensasjonsutvalget (KU) 8. februar, 26. april og 13. juni 2017
- Protokoll fra møte i Eierskapsutvalget (EU) 3. april 2017
- Protokoll fra møte i Risiko- og investeringsutvalget (RIU) 24. april 2017

142/2017 Hovedstyrets protokoll fra møtet 21. juni 2017

Hovedstyret godkjente protokollen fra møtet 21. juni 2017.

143/2017 Virksomhetsstyring i NBIM – Rapport for andre kvartal 2017

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBIM

Trond Grande redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok virksomhetsrapporten for NBIM for andre kvartal 2017 til etterretning.

144/2017 NBIM – Etterlevelse og kontroll for andre kvartal 2017

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBIM
Notat av 14. august 2017 fra Revisjonsutvalget (RU)

Stephen Hirsch redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Karen Helene Ulltveit-Moe redegjorde for drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av, herunder hendelser rapportert i kvartalet og oppfølgingen av disse. Utvalget hadde fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål og anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok rapporten om etterlevelse og kontroll i NBIM for andre kvartal 2017 til etterretning.

145/2017 NBREM – Virksomhetsrapport for andre kvartal 2017

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBREM

Ivar Eriksen redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok virksomhetsrapporten for NBREM for andre kvartal 2017 til etterretning.

146/2017 NBREM – Etterlevelse og kontroll andre kvartal 2017

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBREM
Notat av 14. august 2017 fra Revisjonsutvalget (RU)

Jan Thomsen redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Karen Helene Ulltveit-Moe redegjorde for drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av, herunder IT-sikkerhet og operasjonelle risikoer. Utvalget hadde fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål og anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok rapporten om etterlevelse og kontroll i NBREM for andre kvartal 2017 til etterretning.

147/2017 NBREM – Avkastning og risiko i andre kvartal 2017

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBREM
Notat av 15. august 2017 fra Risiko- og investeringsutvalget (RIU)

Lars Dahl redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Egil Matsen redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var opptatt av, herunder betydningen av Brexit for fondets eiendomsinvesteringer. Utvalget hadde fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål og anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok rapporten om avkastning og risiko i NBREM for andre kvartal 2017 til etterretning.

148/2017 NBIM – Avkastning og risiko andre kvartal 2017

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBIM
Notat av 15. august 2017 fra Risiko- og investeringsutvalget (RIU)

Yngve Slyngstad og Dag Huse redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Egil Matsen redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var opptatt av, herunder utviklingen av enkelte investeringsstrategier over noe lengre tid og risikobildet framover. Utvalget hadde fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål og anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok rapporten om avkastning og risiko i NBIM for andre kvartal 2017 til etterretning.

149/2017 Statens pensjonsfond utland – Offentlig rapport for andre kvartal 2017

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBIM
Notat av 15. august 2017 fra Risiko- og investeringsutvalget (RIU)
Notat av 14. august 2017 fra Revisjonsutvalget (RU)

Yngve Slyngstad redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Karen Helene Ulltveit-Moe og Egil Matsen redegjorde for drøftingene i henholdsvis revisjonsutvalget og risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalgene var særlig opptatt av. Utvalgene hadde fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål og hadde i sine gjennomganger ikke blitt oppmerksomme på noe som tilsier en annen vurdering enn administrasjonens tilråding.

Henrik Woxholt, Deloitte, bekreftet at de gjennom forenklet revisorkontroll ikke hadde blitt oppmerksom på forhold som gir grunn til å tro at delårsrapporteringen ikke i det alt vesentligste er utarbeidet i samsvar med International Accounting Standard 34 «Interim Financial Reporting» som fastsatt av EU.

Hovedstyret godkjente den offentlige rapporten om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU), herunder delårsregnskap for investeringsporteføljen (SPU) for andre kvartal 2017.

Kvartalsmøte med Finansdepartementet avholdes 17. august, før rapporten offentliggjøres i tilknytning til pressekonferanse 22. august. Rapporten sendes representantskapet til orientering.

150/2017 Statens pensjonsfond utland – Oppfølging av Stortingsmeldingen om forvaltningen i 2016

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBIM

Yngve Slyngstad redegjorde for saksfremlegget.

Hovedstyret tok til etterretning orienteringen om brevet fra Finansdepartementet etter Stortingets sluttbehandling av Meld. St. 26 (2016-2017), samt tidsplanen for behandlingen i hovedstyret av rådene og vurderingene som skal oversendes departementet.

151/2017 Statens pensjonsfond utland – Innfasing av ny aksjeandel i referanseindeksen

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBIM

Finansdepartementet har i brev av 9. juni 2017 bedt Norges Bank om å utarbeide forslag til innfasingsplan for økningen av aksjeandelen i den strategiske referanseindeksen, med tilhørende analyser og vurderinger.

Yngve Slyngstad redegjorde for saksfremlegget og utkast til svarbrev.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og ga sin tilslutning til at det sendes et brev til Finansdepartementet i tråd med saksfremlegget innen 1. september. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille brevet basert på hovedstyrets innspill i møtet.

152/2017 Obligasjoner i Statens pensjonsfond utland (SPU)

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra NBIM
Notat av 15. august 2017 fra Risiko- og investeringsutvalget (RIU)

Finansdepartementet har i brev av 12. februar 2016 og 9. juni 2017 bedt Norges Bank vurdere retningslinjene for forvaltningen av fondets obligasjonsinvesteringer.

Yngve Slyngstad redegjorde for saksfremlegget og utkast til svarbrev.

Egil Matsen redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av, herunder formålet med SPUs obligasjonsinvesteringer og referanseindeksens valutafordeling og rentefølsomhet (durasjon).

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og ga sin tilslutning til at det sendes et brev til Finansdepartementet i tråd med saksfremlegget og merknader fra hovedstyrets drøfting. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille brevet.

153/2017 Statens pensjonsfond utland – Godkjenning av utstedere av statsobligasjoner

Yngve Slyngstad redegjorde for saksfremlegget.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og ga sin tilslutning til at det sendes et brev til Finansdepartementet innen 25. august. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille brevet basert på hovedstyrets innspill i møtet.

154/2017 Orientering om aktuelle saker i kapitalforvaltningen

Yngve Slyngstad orienterte om aktuelle saker i kapitalforvaltningen.

155/2017 Status og oppdatering av hovedstyrets årsplan for Internrevisjonen 2017

Saksdokument: Notat av 30. juni 2017 fra Internrevisjonen (IR)
Notat av 14. august fra Revisjonsutvalget (RU)

Mads Kristensen redegjorde for den oppdaterte revisjonsplanen og for forslag til spesifisering og utvidelse av enkelte revisjonsprosjekter i annet halvår 2017.

Karen Helene Ulltveit-Moe redegjorde for drøftingen i revisjonsutvalget og de innspill utvalget hadde gitt til oppdateringen av planen og til internrevisjonens forslag til endringer. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge internrevisjonens tilråding.

Hovedstyret sluttet seg til internrevisjonens forslag og tok oppdateringen om status for revisjonsprosjekter til etterretning.

156/2017 Revisjonsplan for 2017 fra Deloitte

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra Konsern- og fellesfunksjoner (KF)
Notat av 14. august 2017 fra Revisjonsutvalget (RU)

Henrik Woxholt redegjorde for revisjonsplanen.

Karen Helene Ulltveit-Moe redegjorde for drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av, herunder omfanget av revisjonen og utviklingen av automatiserte revisjonshandlinger for Statens pensjonsfond utland og valutareservene, samt potensialet for synergieffekter i samarbeidet mellom tilsynssekretariatet, internrevisjonen og ekstern revisjon. Utvalget hadde fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål og anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok revisjonsplanen for 2017 for Norges Bank fra Deloitte til etterretning.

157/2017 Virksomhetsrapport for første halvår 2017 – Sentralbankvirksomheten

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra Konsern- og fellesfunksjoner (KF)

Jane Haugland redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok virksomhetsrapporten for sentralbankvirksomheten for første halvår 2017 til etterretning.

158/2017 Operasjonell risiko og etterlevelse første halvår 2017 - Sentralbankvirksomheten

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra Governance, Risk and Compliance (GRC)
Notat av 14. august 2017 fra Revisjonsutvalget (RU)

Morten Tveraaen Øfsti redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Karen Helene Ulltveit-Moe redegjorde for drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av, herunder IT-sikkerhet og hendelser i første halvår. Utvalget hadde fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål og anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok rapporten om operasjonell risiko og etterlevelse i sentralbankvirksomheten for første halvår 2017 til etterretning.

159/2017 Orientering om den aktuelle pengepolitiske situasjonen

Saksdokument: Notat av 11. august 2017 fra Pengepolitikk (PPO)

Jon Nicolaisen orienterte om den økonomiske utviklingen siden rentemøtet 21. juni 2017.

160/2017 Finansiell risiko og forvaltning av valutareservene

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra Markeder og banktjenester (MB)
Notat av 15. august 2017 fra Risiko- og investeringsutvalget (RIU)
Notat av 14. august 2017 fra Revisjonsutvalget (RU)

Olav Bø redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Karen Helene Ulltveit-Moe og Egil Matsen redegjorde for drøftingene i henholdsvis revisjonsutvalget og risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalgene var særlig opptatt av, herunder likviditetsrisiko ved kriser og utvikling og rapportering av forvaltningskostnader. Utvalgene hadde fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål og anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok rapporten om finansiell risiko og forvaltning av valutareservene for andre kvartal 2017 til etterretning. En offentlig versjon av rapporten publiseres på Norges Banks nettsider 25. august. Rapporten sendes representantskapet til orientering.

161/2017 Høringsuttalelse om gjennomføring av revidert betalingstjenstedirektiv (PSD2)

Saksdokument: Notat av 10. august 2017 fra Finansiell stabilitet (FST)

Torbjørn Hægeland redegjorde for hovedelementer i Norges Banks høringsuttalelse til Finansdepartementet om gjennomføringen av revidert betalingstjenstedirektiv (PSD2) i norsk rett.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og ga sentralbanksjefen fullmakt til å sende en høringsuttalelse til Finansdepartementet innen 18. august i tråd med saksfremlegget og hovedstyrets innspill i møtet.

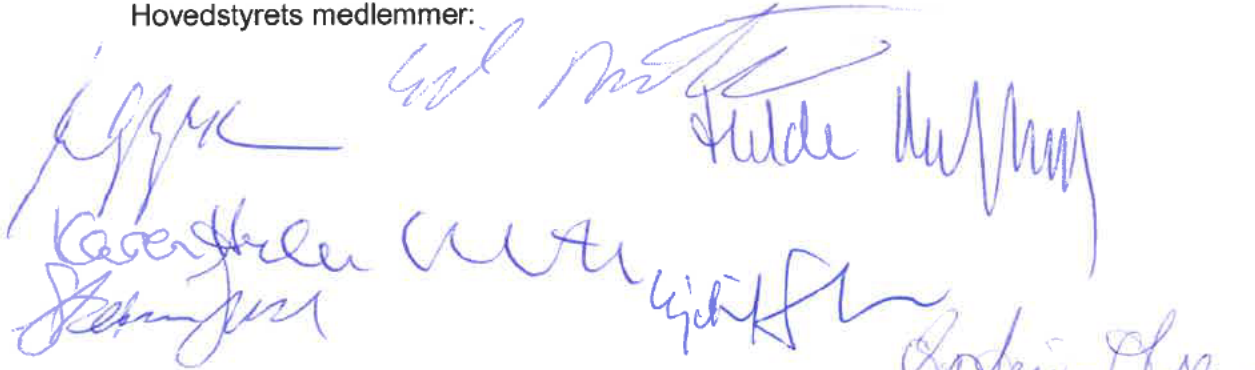
162/2017 Orientering om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten

Sentralbanksjefen orienterte om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten.

163/2017 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.

Hovedstyrets medlemmer:

Handwritten signatures of the main members of the Board of Directors, including names like Kjetil Mørte, Kåre Wilander, and others.

Hovedstyrets varamedlemmer:

Handwritten signatures of the substitute members of the Board of Directors, including names like Arne Næss and Kåre Wilander.

De ansattes representanter, jf. sakene 142-146 og 155-158:

Handwritten signature of the employee representative, Marna Sørensen.